

C. U. SHAH UNIVERSITY

Winter Examination-2019

Subject Name: Accounting & Finance - V

Subject Code: 4CO05AFI2

Branch: B.Com (Gujarati)

Semester: 5

Date: 29/11/2019

Time: 10:30 To 01:30

Marks: 70

Instructions:

- (1) Use of Programmable calculator & any other electronic instrument is prohibited.
- (2) Instructions written on main answer book are strictly to be obeyed.
- (3) Draw neat diagrams and figures (if necessary) at right places.
- (4) Assume suitable data if needed.

- Q-1 Attempt the following questions: (14)**
- a) જામીનગીરી પર વ્યાજની ગણતરી..... 1
 (A) તેની દાર્શનિક કિંમત પર થાય છે (B) તેની બજારકિંમત પર થાય છે
 (C) તેની ખરીદકિંમત પર થાય છે (D) તેની ચોપડે કિંમત પર થાય છે
- b) વ્યાજ સહિત કિંમત વ્યાજ રહિત કિંમત કરતા..... હોય છે? 1
 (A) ઓછી (B) વધારે (C) ઓછી અથવા વધારે (D) ઉપરમાંથી એકેય નહિ
- c) નિશ્ચિત તારીખોએ વ્યાજ નીચેની જામીનગીરીઓ પર જ મળે છે. 1
 (A) સરકારી જામીનગીરીઓ પર (B) કંપનીઓના પ્રેફરન્સ શેર પર
 (C) કંપનીઓના ઇક્વિટી શેર પર (D) વિદેશી કંપનીઓના શેર પર
- d) મૂડી પર વ્યાજ ગણવા માટે નીચેના પૈકી કઈ મૂડી પર વ્યાજ ગણાય છે? 1
 (A) શરૂઆતની મૂડી (B) આખરની મૂડી
 (C) આખર સ્ટોક (D) શરૂઆતનો સ્ટોક
- e) ઘાલખાધ પરત કયા ખાતે જમા કરવામાં આવે છે? 1
 (A) દેવાદાર (B) લેણદાર (C) રોકડ (D) એકપણ નહિ
- f) રોકડ ખરીદી કે રોકડ વેચાણ મેળવવા માટે નીચેનામાંથી કયું ખાતું તૈયાર કરવું જરૂરી ગણાય? 1
 (A) વેપાર ખાતું (B) દેવાદારોનું ખાતું (C) લેણદારોનું ખાતું (D) રોકડ ખાતું
- g) હોસ્પિટલ સેવાનું પડતરનું એકમ..... 1
 (A) પથારી દિવસ (B) રૂમ દિવસ (C) પેસેન્જર દિવસ (D) દર્દી દિવસ
- h) નીચેનામાંથી કઈ બાબતનો સમાવેશ સેવા પડતરમાં થશે નહિ? 1

- (A)હોસ્પિટલ (B)હોટલ (C)થિયેટર (D)પ્રકાસન સેવા
- i) નીચેનામાંથી કયા ધંધાને “સેવા પડતર પધ્ધતિ” લાગુ પડતી નથી? 1
 (A)વાહનવ્યવહાર કંપની (B)હોટેલ
 (C)ઓઇલ રિફાઇનરી (D)હોસ્પિટલ
- j) ફેરબદલી કિંમત પર 25% નફો ચઢાવીને માલ બીજી પ્રક્રિયામાં મોકલવો એટલે..... 1
 (A)પડતર પર 20% (B) પડતર પર 25%
 (C) પડતર પર 33 1/3% (D) પડતર પર 40%
- k) જો ફેરબદલી કિંમત રૂ 2,00,000 હોય અને આંતરપ્રક્રિયા નફો પડતર પર 25% ગણ્યો હોય તો નફાની રકમ કેટલો? 1
 (A)33,333 (B)66,667 (C)40,000 (D)50,000
- l) પહેલી પ્રક્રિયાની પડતર રૂ 2,00,000 છે, જો ફેરબદલી કિંમત પર 20% નફો ગણવાનો હોય તો નફાની રકમ જણાવો. 1
 (A)2000 (B)6250 (C)5000 (D)8000
- m) આખર સ્ટોક કે ઉધાર ખરીદી કે ઉધાર વેચાણ શોધવા કયું ખાતું બનાવાય છે? 1
 (A)માલસ્ટોક કે વેપાર ખાતું (B)નફા-નુકશાન ખાતું
 (C)લેણીહુંડી ખાતું (D)દેવીહુંડી ખાતું
- n) રોકાણની પડતરમાં સમાવેશ થાય. 1
 (A)સ્ટેમપ ડ્યુટી (B)દલાલી
 (C)બંને (A)અને (B) (D)ઉપરમાંથી એકેય નહીં
- Q-2 Attempt all questions (14)**
 A વ્યાજસહિત ખરીદ- વેચાણ અને વ્યાજરહિત ખરીદ- વેચાણ વિશે સમજાવો. 7
 B એકનોંધી પધ્ધતિના લક્ષણો સમજાવો. 7
- Q-3 Attempt all questions (14)**
 A નીચેની માહિતી પરથી શ્રી રામના ચોપડે 12% ની ભારત સરકારની લોનનું ખાતું તૈયાર કરો. 10
(1) તા. 1-4-17ના રોજની શરૂઆતની બાકી :	રૂ
લોનની દાર્શનિક કિંમત	2,00,000
લોનની પડતર કિંમત	2,10,000
ચઢેલું વ્યાજ	6000
- (2) વ્યાજ ચૂકવવની તારીખ : 30મી જૂન અને 31મી ડિસેમ્બર
- (3) વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો :

તારીખ	દાર્શનિક કિંમત	ભાવ	વિશેષ નોંધ
1-5-17	50,000	96	વ્યાજ સહિત ખરીદી
1-6-17	20,000	98	વ્યાજ બાદ ખરીદી
1-8-17	80,000	103	વ્યાજ સહિત વેચાણ
1-3-18	1,10,000	104	વ્યાજ બાદ વેચાણ

રોકાણોની છેવટની બાકીનું મૂલ્યાંકન “ફિફો” (FIFO) પદ્ધતિ મુજબ કરવાનું છે.

B એક હોટલની નીચેની માહિતી પરથી દરેક રૂમનું દિવસદીઠ ભાડું ગણો. 4

કુલ રૂમ દિવસો = 43,200

વર્ષનો કુલ ખર્ચ રૂ. 86,40,000 નફાનો ગાળો વકરા પર 50%

Q-4 **Attempt all questions** (14)

A એકનોંધી અને દ્વિનોંધી પદ્ધતિનો તફાવત આપો. 7

B સેવા પડતર પદ્ધતિના લક્ષણો જણાવો. 7

Q-5 **Attempt all questions** (14)

A પહેલી પ્રક્રિયાની પડતર રૂ 1,50,000 છે. જો ફેરબદલી કિંમત પર 20% નફો 4

ગણવાનો હોય અથવા પડતર પર 25% નફો ગણવાનો હોય તો બંને કિસ્સામાં નફાની રકમ જણાવો.

B ડો. રાજ રાજકોટમાં “હેલીક્સ હોસ્પિટલ” ચલાવે છે. તેમણે વાર્ષિક રૂ 3,00,000 10

ના ભાડાથી હોસ્પિટલ રાખેલ છે.

હોસ્પિટલમાં 30 પથારીની અને પ્રસંગોપાત વધારાની 5(પાંચ) પથારીની સગવડ છે.

મકાનનો નિભાવ અને મરામત ખર્ચ તેમણે ભોગવવાનો છે.

હોસ્પિટલના કાયમી સ્ટાફના ખર્ચા નીચે મુજબ છે.

2 સુપરવાઇઝર	દરેકનો માસિક પગાર	રૂ 5,000
4 નર્સ	દરેકનો માસિક પગાર	રૂ 6,000
2 વોર્ડબોય	દરેકનો માસિક પગાર	રૂ 4,000
2 ડોક્ટર	દરેકનો માસિક પગાર	રૂ 15,000

હોસ્પિટલ સારવાર માટે 365 દિવસ ખુલ્લી રહે છે. તા. 31-3-2008 ના રોજ પૂરા થતા હિસાબી વર્ષ દરમિયાન દર્દીની પથારીનો વપરાશ નીચે મુજબ હતો:

દર્દીની પથારી	15	20	25	30	35
દિવસો	40	80	100	45	100

અન્ય ખર્ચ નીચે મુજબ છે :

નિભાવ અને મરામત ખર્ચ	40,000	ઘોલાઇ અંગેનો ખર્ચ	35,000
દર્દીઓને ખોરાક ભોજન ખર્ચ	40,000	દવા અંગેનો ખર્ચ	24,000

એક્સ રે અને ઓક્સિજન ખર્ચ 16,000	સામાન્ય વહીવટી ખર્ચ 50,000
દર્દીઓને સેવા અંગે ખર્ચ 30,000	વિઝિટિંગ ડોક્ટરની ફી 1,30,000

પડતર પર 20% નફો મળે તે માટે દર્દીની પથારી દિવસદીઠ ભાડું નક્કી કરવાનું છે સેવા પડતર પત્રક તૈયાર કરો.

Q-6

A

Attempt all questions

(14)

શ્રી મનન શાહ પોતાના હિસાબો એકનોંધી પધ્ધતિથી રાખે છે. નીચેની વિગતો પરથી 31મી માર્ચ 2018 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટેનું તેમનું નફા-નુકશાન ખાતું અને તે તારીખનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

14

(1) તા. 1-4-2017ના રોજની તેમની બાકીઓ નીચે મુજબ હતી.

લેણદારો	5,500	ફર્નિચર	900
દેવાદારો	7,000	સ્ટોક	4,500
લેણીહુંડી	1,700	રોકડસિલક	1,200
દેવીહુંડી	800		

(2) વર્ષ દરમિયાનના તેમના વ્યવહારો નીચે મુજબ હતા:

દેવીહુંડીના ચૂકવ્યા	3,000	લેણીહુંડીના રોકડા આપ્યા	3,000
દેવાદારો પાસેથી મળ્યા	36,000	લેણદારોને ચૂકવ્યા	24,000
વટાવ આપ્યો	1,500	વટાવ મળ્યો	600
પરચૂરણ ખર્ચ	8,800	ઘાલખાધ	500
ફર્નિચરની ખરીદી(1-10-2017)	600	ખરીદ-પરત	400
ઉપાડ	2,000	વેચાણ-પરત	800

(3) તા. 31-03-2018 ના રોજની તેમની બાકીઓ નીચે પ્રમાણે હતી:

દેવાદારો	9,000	દેવીહુંડી	2,900
લેણદારો	3,600	રોકડસિલક	1,800
લેણીહુંડી	1,400	આખરસિલક	6,000

(4) હવાલા

(1) મૂડી પર વાર્ષિક 10% લેખે વ્યાજ ગણો. (2) દેવાદારો પર ઘાલખાધ અનામત 5% રાખો. (3) ફર્નિચર પર વાર્ષિક 10% લેખે ઘસારો ગણો.

Q-7

A

Attempt all questions

(14)

વિવિધ સેવાઓ સમજાવો.

7

B

ટૂંકનોંધ : આંતરપ્રક્રિયા નફો

7

Q-8

A

Attempt all questions

(14)

એક વસ્તુનું ઉત્પાદન તૈયાર થયા બાદ તૈયાર માલના સ્ટોક ખાતે લઈ જવામાં આવે છે તે પહેલા તે બે પ્રક્રિયામાંથી પસાર થાય છે. નીચેની માહિતી માર્ચ, 2018

14

ના માસની છે :

વિગત	પ્રક્રિયા - 1	પ્રક્રિયા - 2	તૈયાર માલ
શરૂઆતનો સ્ટોક	15,000	18,000	45,000
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	30,000	31,500	---
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	22,400	22,500	---
કારખાનાના પરોક્ષ ખર્ચા	21,000	9,000	---
આખર સ્ટોક	7,400	9,000	22,500
શરૂઆતના સ્ટોકમાં સમાયેલ			
આંતરપ્રક્રિયા નફો	----	3,000	16,500
બીજી પ્રક્રિયામાં લઈ જતા			
ફેરબદલી કિંમત પર નફાના %	25%	20%	---

પ્રક્રિયાનો સ્ટોક પ્રાથમિક પડતર પ્રમાણે ગણવામાં આવે છે. તૈયાર માલનો સ્ટોક પ્રક્રિયા - 2 માંથી જે કિંમતે ફેરબદલી થાય છે તે કિંમતે ગણવામાં આવે છે. આ સમય દરમિયાન વેચાણ રૂ 3,80,000 નું હતું. તૈયાર કરો અને ગણતરી કરો:

(અ) દરેક કક્ષાએ નફો દર્શાવતા પ્રક્રિયા ખાતા

(બ) કુલ નફો અને નહીં મળેલ નફાનું પત્રક

